

Gestaltungsförslag för Södra Lindbacken

2020-03-31

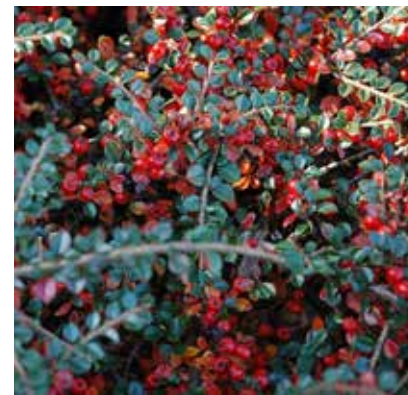
Gestaltungsförslag för Södra Lindbacke

Uppdragsgivare: Södra Lindbackens samfällighetsförening
Plats: Södra Lindbacken, Uppsala
Uppdragsår: 2020

Kontaktuppgifter

Lisa Blomkvist
Landskapsarkitektstudent 2020
lisablomkvist@outlook.com
0720 030 393

Julia Åstrand
Landskapsarkitektstudent 2020
julia.lastrand@gmail.com
0704 499 577

Södra Lindbacken

Lindbacken är ett idag nybyggt område bestående av enfamiljshus och radhus. Det finns ett flertal tomter i området som antingen är för små för att säljas som tomt eller som av andra anledningar finns kvar utan specificerade användningsområden. Tre av dessa platser kommer att få var sitt gestaltungsförslag samtidigt som andra områden bearbetas på en generell skala.

Övergripande analys

Söder om Lindbackens huvudgata Hagtorpsvägen, finns det fem överblivna samfälligheter där Södra Lindbackens samfällighetsförening har utlyst ett behov av upprustning. Utav dess är det tre platser som är i stort behov av en förändrad användning. Dessa platser har fått arbetsnamnen "Platån", "Triangeln" och "Ängen" och är utmarkerade i kartan nedan. Övergripande är Södra Lindbackens sociala ytor idag bristfälliga gällande aktiviteter för de närboende och de aktiviteter som finns är riktade till ett fåtal åldersgrupper. Då området är ungt finns det ingen direkt uppväxt vegetation och generellt sett lite vegetation i gatumiljön utanför de privata fastighetsgränserna. Det finns dock stora partier bevarad högväxande skog av som omgärdar och går igenom villahusområdena. Trots de relativt stora grönområdena av skog uppfattas många delområden kala och sterila, vilket till stor del beror på avsaknaden av vegetation, men framförallt avsaknaden av varierad vegetation i gaturummen. En varierande växtlighet kan även bidra till en förbättrad dynamik i området som till stor del består av hus i samma färg, höjd och utformning.

Analysplan över Södra Lindbacken.

Teckenförklaring:

- Utvalda områden att arbeta med
- Grönområde
- Gräsområde
- Befintlig målpunkt
- Förskola
- Outnyttjade resurser
- Dagvattenmagasin

Analys

Platån

Platån är en kal gräsmatta med två bänkar som är lokaliserad mellan Brattstigen och Brattbacksvägen. På grund av den upphöjda topografin har den under arbetets gång kallats Platån. Upphöjningen av området skapar dock en fysiskt otillgängligt för äldre och föräldrar med barnvagn, vilket kan förhindra användning. Platsen bjuder på en utsikt över villaområdet och skogen bredvid. Som en kil mellan två skogspartier ligger Platån väl placerad då skogen används till såväl kojbygge och promenadled och många människor passerar Platån varje dag. Dock är ingången till den omkringliggande skogen delvist igenväxt och det är bökigt att ta sig in eller ut just vid Platån. Platsens har därmed stor potential att kopplas samman med övriga grönområden i södra Lindbacken och skapa en sammanhängande grönstråkspromenad genom hela området.

Ängen

I den södra änden av Storstensvägen där vägen övergår i en gång och cykelväg finns idag ett vändplan med en grusdepå. Området längs G/C-vägen är plant utan annan vegetation än ogräs och längs bullerplanket som skiljer Lindbacken från länsväg 288 finns en påtaglig höjdskillnad. På grund av länsvägen är denna plats märkbart utsatt för buller. På den södra delen av G/C-vägen är topografin av varierande karaktär med kullar av berg i dagen vilket belönar den som går på en kort promenad med en mycket vacker utsikt över grannskapet. Vegetationen består av blandskog med bland annat skogsek, tall, björk och andra trädslag typiska för det omkringliggande landskapet. Norr om G/C-vägen är topografin utjämnad och vegetationen undanröjd vilket gör närheten till Länsväg 288 mer påtaglig då platsen domineras av synen av bullerplanket samt ljudet från förbipasserande trafik.

Triangeln

Mellan Lindbackens befintliga lekplatsområde och Ängen finns idag en plan yta med gräs som stundvis används som gästparkering till de omkringliggande villorna. Denna övergivna gräsplätt känner många boende i Lindbacken till som "Triangeln". Även denna yta likt de två andra saknar vegetation annat än gräs och ger ett kallt intryck. Avsaknaden av träd och buskar gör även att vinden får fart genom bostadsområdet vilket bidrar till ett dragigt mikroklimat på platsen. Platsen dock har stor potential då den delvis är karakteristiskt formad som en triangel tillsammans med att den har en naturlig rumsbildning då den omgärdas av husfasader i alla riktningar. Att anlägga vegetation i olika skikt skulle möjliggöra dessutom öka sammankopplingen mellan ängen och resterande grönytor och därmed skapa ett större grönt promenadstråk genom hela området.

Gestaltningsförslag

Vår vision för Lindbacken är att binda samman de olika områden som idag inte har ett tydligt användningsområde eller formspråk. Vid en analys av Lindbacken upptäcktes att tre av områdena var av speciellt behov av förändring. Valet av dessa tre områden grundades på att två av områdena har en central lokalisering men med en utebliven användning, och att det tredje området är av tillräcklig storlek för placering av en skridskobana vilket är högt önskat av de boende. De två områden som uteblev ansåg vi hade tillräckligt höga befintliga värden. Det finns även ett värde i att spara oprogrammerade ytor för att lösa problem som uppkommer i framtiden, men som ännu inte upptäcks av dagens analyser.

Generellt

Målet med samtliga områden är att skapa platser som var för sig kan uppskattas av flera åldersgrupper i området. Gestaltningen har utgått från de förutsättningar som de olika områdena har och bundits samman med såväl de önskemål som kommit in från de boende i området, de krav som samfällighetsföreningen ställt samt de villkor som olika åldersgrupper generellt kräver för att trivas på en plats.

Ett flertal av respondenterna till enkäten önskade elljusspår, promenadstråk och en cykelbana i Lindbacken. Vid besök på platsen upptäcktes dessutom att många stigar och spår av cykel och cykelhinder fanns i såväl skog som på allmänningar, vilket pekar på att det finns ett behov av någon form av motionsled och cykelanläggning. På grund av den begränsade ekonomin och det stora ingreppet som en anläggning av ett elljusspår och/eller en cykelbana skulle innebära är det trots behovet inte inkluderat i detta gestaltningsförslag. Däremot uppmanas samfällighetsföreningen att röja upp vid entréer till skogsområdena för att möjliggöra en naturlig slingdragning i skogen. Vidare kan det finnas en fördel att begränsa utplacering av privat utrustning som exempelvis studsmattor på allmänningar då utrustningen skapar en barriär som hindrar ett naturligt rörelsemönster på allmänna grönytor.

De samfälligheter som undersökts har saknat avfallshantering vilket kan orsaka problem då besökarna på samfälligheterna kan befinna sig långt från sina hem och inte är bekväma med att slänga skräp hos grannen. Detta framkom även i enkäten där ett par respondenter pekade på avsaknaden av avfallskärl.

Vegetation och materialval

Samtliga områden har gestaltats med för platsen lämpliga växter för att skapa täta planteringar där så lite ogräs behöver rensas som möjligt. De buskar som valts ut har för planteringen en lämplig storlek och vilket minskar skötseln då de inte behöver klippas. Vid behov kan viss föryngringsbeskärning krävas, då med ett par års mellanrum. För att minska skötselbehovet samt öka användningsområdena av små gröna gräsytor har de ytor som inte i huvudsak används för aktivitet konverterats till ängsytor där växter som vallmo, blåklint och prästkrage kan beskådas och plockas av de boende i området. Dessa ytor kräver inte samma skötsel som brukgräsmattor utan skötseln består istället av att ängen slåträs 1 gång årligen mellan 15e juli - 15e augusti. De första åren innan ängarna har etablerat sig och växterna förökar sig själva kan fröspridning vara nödvändigt på våren. Vid riklig tillväxt kan det krävas ytterligare slåtter under hösten. Både hög och låg vegetationen har valts ut för att skapa en större dynamik över året där vintergröna arter, arter med stark höstfärg och vår- sommarblommande arter används för att ge gatumiljön i de olika delområdena mer liv.

Materialval i de olika delområdena ska efterlikna naturliga element vilket föredras av de boende i Lindbacken. De naturliga materialvalen kommer att sammankoppla redan befintliga delar i utemiljön tillsammans med de nyanlagda områdena. Detta kommer även tillsammans med vegetationen medföra en mjuk och varm känsla och genom det bygga bort en viss känsla av sterilitet. Här kommer lekställningar och möblemang vara i varma träslag och fallunderlag kommer att vara i träflis. Vegetationen kommer att bestå av lättskötta och till stor del blommande arter som ytterligare höjer Södra Lindbackens estetiska värden samtidigt som växter med kottar och bär har högt lekvärde.

Asfalterad ramp med stödmur i
betongplattor som ökar platsens
tillgänglighet

Brattbacksvägen

Planteringsytor
med buskar i olika
karaktärer

Grillplats med
tillhörande bord
och sittbänkar

Brattstigen

Klippt gräsyta för fri
lek och aktivitet

Befintliga sittbänkar

Hängmattsbersån bestående av
två hängmattor där man kan
hänga i en lugn miljö avskilt t
från övriga området

1m

10

Lekredskapen är gjorda i varma
trämaterial och är avsedda att fungera
för såväl små som stora barn. Här
skapar klätterställningen utmaning
för de större barnen medan de allra
minsta kan gunga på en bebisgunga.

Platån

Asfalterad ramp med stödmur

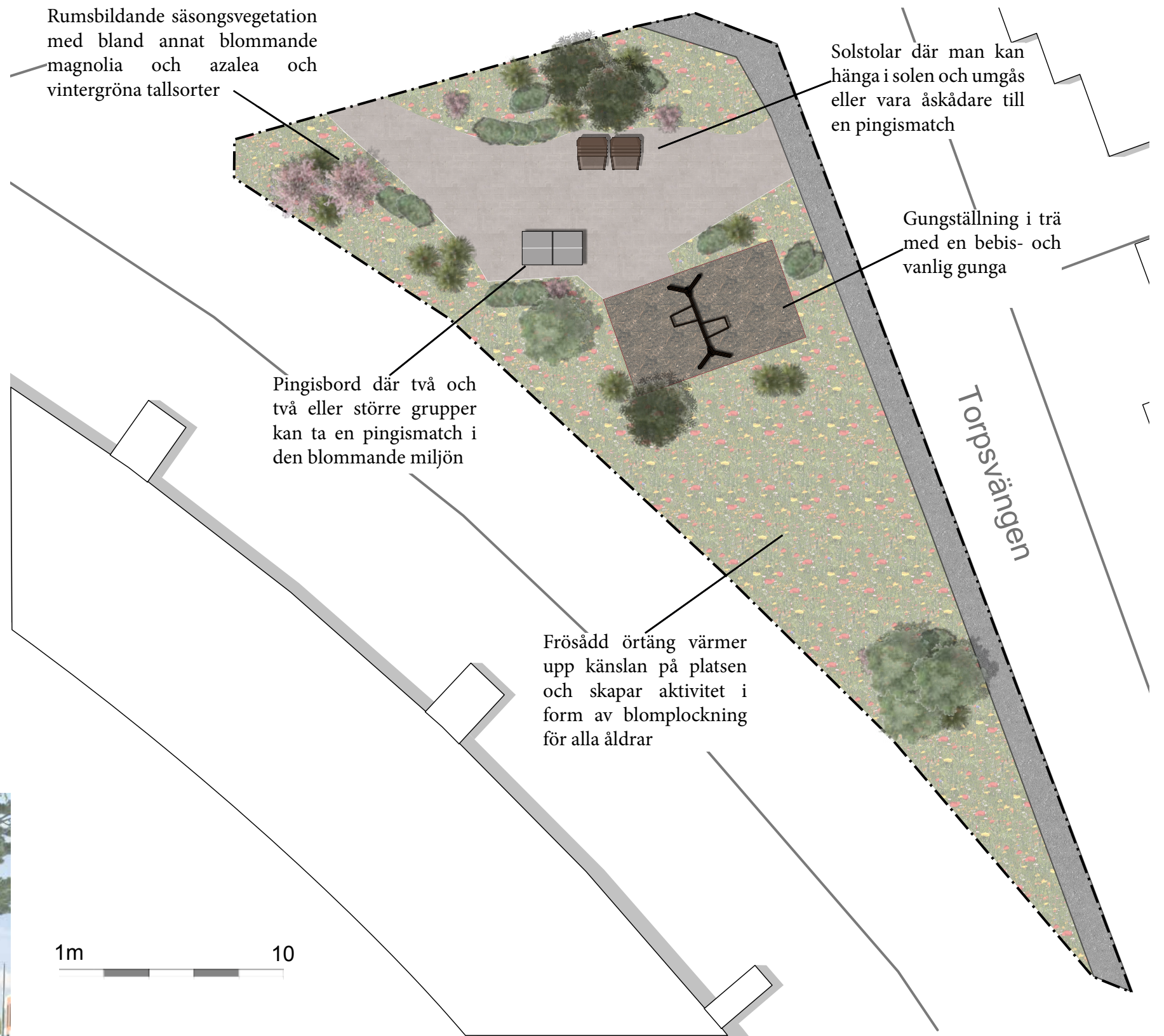
Platån kan komma att ses som sommarens familjeplats där barn kan leka såväl med den strukturerade lekutrustningen som på den ostrukturerade och plana gräsmattan. Gömställen finns det gott om bland buskar och träd som med tiden får växa sig stora. I hängmattsbersån kan tonåringar umgås och ha god översikt över platsen samtidigt som avskildheten gör att de kan vara privata från andra besökare. Rampen möjliggör att man enkelt kan ta sig upp till lekområdet och grillplatsen med barnvagn. Vegetationen och variationen bland sittmöbler är anpassade att passa ett spektrum av användare i olika åldrar och en uppröjning av skogspartiet i sydöst kan möjliggöra bättre tillgång till fri skogslek och skogspromenader.

Triangeln

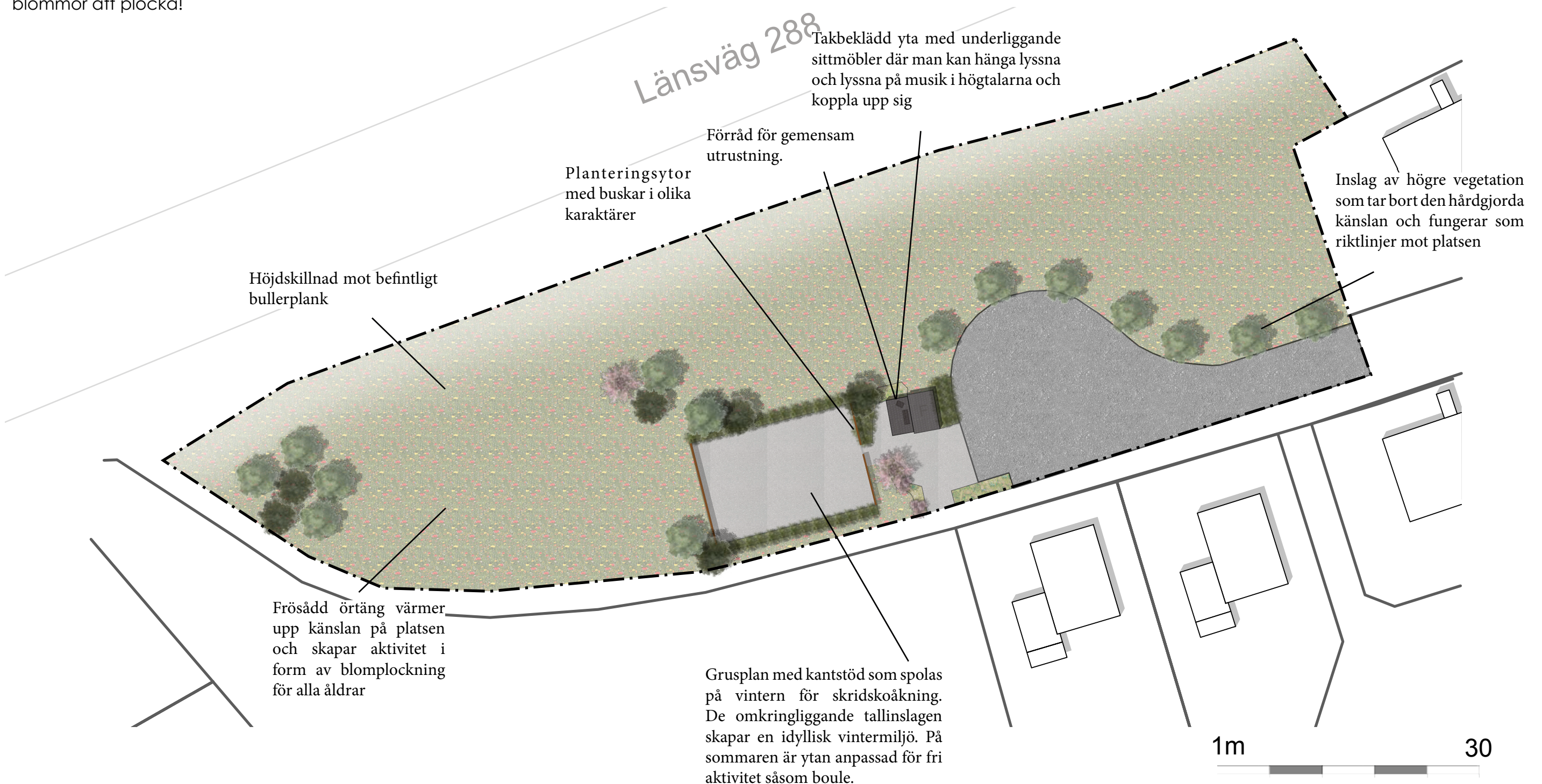
Triangeln ska fungera som ett mysigt vardagsrum med social aktivitet där vegetationen ger en platsen en känsla av ombonad. Här kan unga och gamla att spela pingis samtidigt som minstingarna får skjuts i babygungan. Även hängplatser i form av två solstolar finns centralt placerade i området där man kan sitta och njuta av den vackert doftande och blommande magnolian. De icke aktiva ytorna är beklädda med ängsblommor vilket ger mer liv och färg på platsen.

Växtmaterialet är inspirerat av den omkringliggande vegetationen med mycket tall som både träd och buske. För att skapa dynamik i växtsuccessionen över säsongen planteras blommande buskar som magnolia och azalea, men även bukettapel som inte bara är vackra utan även ger fåglar mat om hösten.

Ängen

För att ändra bilden av platsen från endast en vändplats tillsätts vegetation för att såväl mildra dominansen av de hårdgjorda ytorna som ett försök att dämpa bullret från Länsväg 288. Växtmaterialet inspireras av den omkringliggande naturen som främst består av inhemska arter som tall, gran, björk och ek och består av många barrväxter som är gröna året om. En del blommande buskar och träd planteras in av estetiska skäl. Ängsytan som idag finns över större delen av platsen ska återupplivas med ny fröblandning som sprids ut årligen tills ängen är etablerad, därefter sprids frön ut med två-tre års mellanrum. Vid val av fröblandning föreslår vi en med hög andel örter och mindre andel gräs för att gynna pollinerare och dessutom höja det estetiska värdet då en sådan äng blir vackert blomstrande med många blommor att plocka!

Ängen forts.

Ett förråd för farthinder och andra gemensamt ägda föremål kommer att placeras i närheten av vändplanen så att man enkelt kan komma till förrådet med bil. På sidan av förrådet kommer det även finnas ett utgående tak med underliggande bänkar för de boende som vill komma ut men samtidigt skydda sig från sol eller regn. På en del av Ängen anläggs en liten grusplan där man kan spela boule, fotboll eller spola till isbana om vintern. Då tonåringar i dagens läge har en väldigt liten plats i området vill vi göra ett speciellt inslag för att öka deras användning av den gröna miljön här. Ett tillägg till förrådet görs därför genom att placera såväl en router som högtalare i förrådet. Detta så att man kan lyssna på musik medan man tränar piruetter på isen eller hänger med sina vänner, scrollar på mobilerna och spelar in en Tik Tok.

Varför är det viktigt med åldersspridning?

Åldersfördelningen bland de boende i området är relativt ung jämfört med övriga landet vilket är naturligt då byggnationen är ny och till största del består av enfamiljshus. I detta gestaltungsförslag har vi till stor del sett till att varje åldersgrupps behov när vi valt element som implementerades i planen. Att anpassa ett område till större användargrupper än den idag befintliga ser vi som en viktig del i att skapa ett hållbart område för framtiden. Konstellationer av människor, byggnation och områden förändras snabbt och nya behov tillkommer. Det är därför viktigt att ta hänsyn till de behov som kan komma om fem-tio år, men även på längre sikt.

Att skapa samfälligheter för en bred åldersvariation är således grunden till ett stabilt grannskap där familjer kan bo kvar i decennier. Det är inte sällan barn och föräldrar som hamnar i huvudfokus när villaområden skapas, och det händer att tonåringar och pensionärer på så vis faller i skymundan. I detta förslag har vi tagit grund i vad de olika åldersgrupperna har för preferenser gällande sin nära utemiljö, grundat på forskares studieresultat och en enkät som specifikt fokuserade på de boende i Södra Lindbacken.

Prioritering i etapper

Till följd av en begränsad budget föreslår vi en anläggning i etapper där utvecklingen av grönområdena i Södra Lindbacken sker successivt.

Etapp 1

Etapp ett består av att genomföra planen för platån tillsammans med att röja upp vid entrén till skogen som är sammankopplat med platån.

Etapp 2

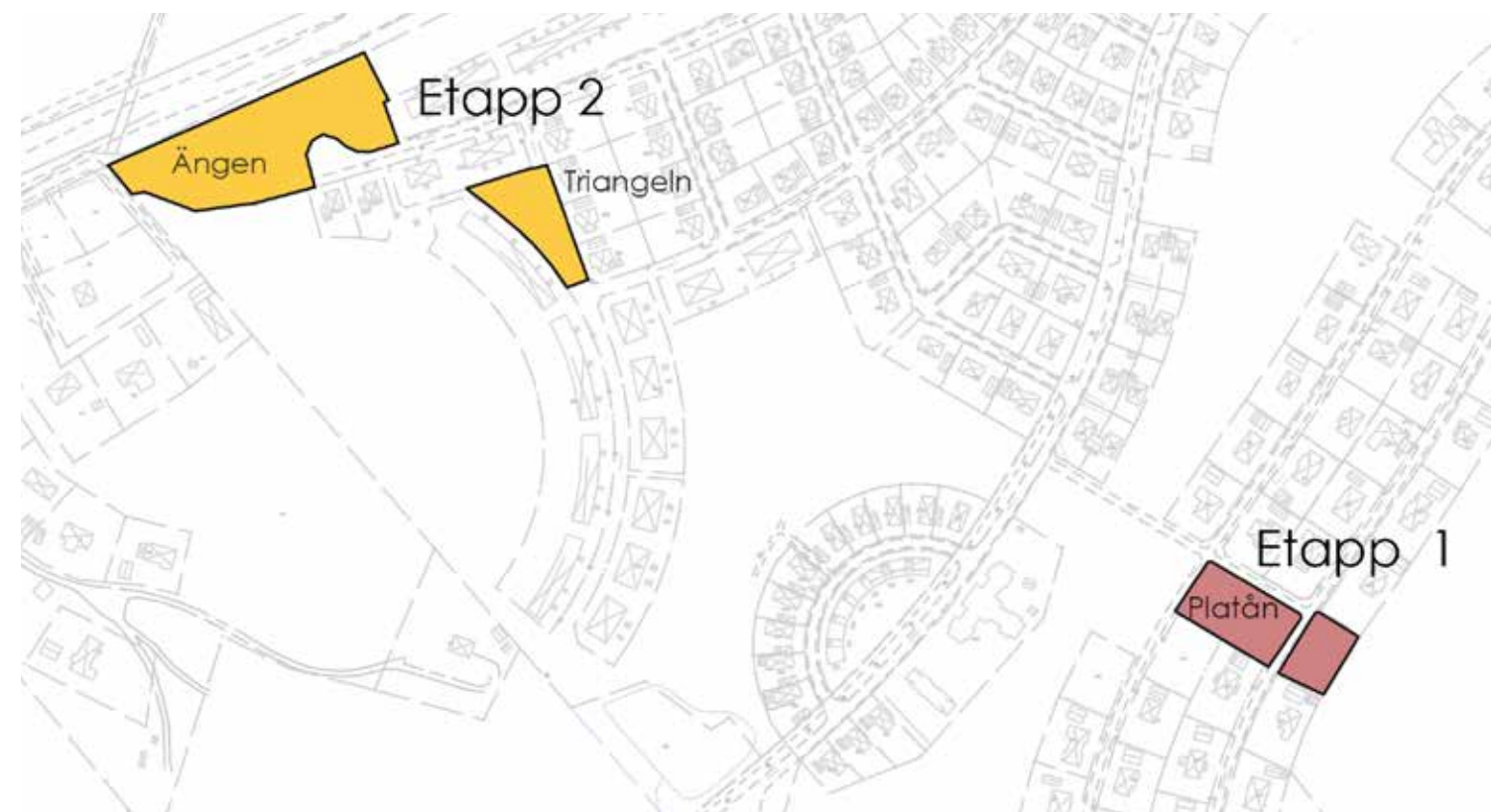
I etapp två genomförs planen för ängen tillsammans med planen för triangeln.

Framtida utvecklingsförslag

Anlägg lägre buskar med lågt rotdjup i dagens grusfyllda refuger längs med gatorna samt överblivna öppna rutor i asfalten.

Bevara oexploaterade markytor såsom skogsdungar och andra bevuxna restpartier i området för eventuell framtida utveckling.

Föreslå förstärkt bullerskydd mot väg 288.

Vi som gestaltat detta förslag heter Lisa Blomkvist & Julia Åstrand,
och detta är en del av vårt examensarbete på landskapsarkitektprogrammet.
Vid oklarheter som kan uppstå får ni eller entreprenad mer än gärna kontakta oss!

Julia Åstrand
Landskapsarkitektstudent 2020
julia.l.astrand@gmail.com
0704 499 577

Kontaktuppgifter
Lisa Blomkvist
Landskapsarkitektstudent 2020
lisablomkvist@outlook.com
0720 030 393

Tack för oss!